

Povjerenstvo za zakonodavstvo, kolektivne pregovore i zaštitu prava

Na temelju članka 36. Poslovnika o radu Gospodarsko-socijalnog vijeća i njegovih radnih tijela, a u skladu sa člankom 27. Poslovnika, Povjerenstvo za zakonodavstvo, kolektivne pregovore i zaštitu prava na 100. sjednici, održanoj 12. ožujka 2024. godine, razmatralo je **Nacrt prijedloga zakona o računovodstvu, s Konačnim prijedlogom zakona.**

Na osnovi rasprave i izjašnjavanja pojedinih članova Povjerenstva usvojeno je sljedeće

MIŠLJENJE

1. Vlada Republike Hrvatske i Hrvatska udruga poslodavaca podržavaju Nacrt prijedloga zakona o računovodstvu, s Konačnim prijedlogom zakona.
2. Sindikalne središnjice primaju na znanje Nacrt prijedloga zakona o računovodstvu, s Konačnim prijedlogom zakona.
3. Ovom mišljenju prilaže se izdvojeno mišljenje Hrvatske udruge poslodavaca.

IZDOJENO MIŠLJENJE HRVATSKE UDRUGE POSLODAVACA

Članak 3. stavak 2. točka 15. – Pojmovi i primjena

Predlažemo da se članak 3. stavak 2. kojim se definira subjekt od javnog interesa u točki 15. b) izmijeni na način da glasi:

„15. trgovačko društvo, koje samostalno ili zajedno sa svojim ovisnim društvima tijekom prethodne poslovne godine ispunjava jedan od sljedećih uvjeta:

- a) zapošljava prosječno više od 5000 radnika tijekom poslovne godine u Republici Hrvatskoj
- b) ima aktivu veću od **829.500.000,00 eura** na zadnji dan poslovne godine.“

Obrazloženje

Odredbe važećeg Zakona o računovodstvu u članku 3. definiraju kriterije veličine za određivanje subjekata od javnog interesa za trgovačka društva koja samostalno ili zajedno sa svojim ovisnim društvima tijekom prethodne poslovne godine ispunjavaju jedan od sljedećih uvjeta:

- a) Zapošljavaju prosječno više od 5000 radnika tijekom poslovne godine u RH
- b) Imaju aktivu veću od 663.614.042,07 eura na zadnji dan poslovne godine.

U Prijedlogu zakona je gore navedeni kriterij aktive smanjen sa 663.614.042,07 na 660.000.000,00 eura dok su novčani kriteriji za određivanje kategorije poduzetnika povećani za 25% kako bi se uzeo u obzir učinak inflacije.

Smatramo da se smanjenjem kriterija aktive za 3.614.042,07 eura, trgovačka društva u RH dodatno stavlja u nepovoljan položaj u odnosu na trgovačka društva iz ostalih država članica od kojih većina nije niti uvela kriterij veličine za određivanje subjekata od javnog interesa.

Smatramo da se kriterij aktive ne bi trebao smanjiti Prijedlogom zakona, nego naprotiv, navedeni kriterij bi se trebao povećati zbog inflacije za 25% odnosno sa 663.614.042,07 na 829.500.000,00 eura (zaokruženo), vrednujući na taj način iste okolnosti koje su utjecale na povećanje pragova za razvrstavanje poduzetnika.

Upit/komentar na članak 3. stavak 2. točka 15.a) povezano za člankom 62. stavkom 1.

Prijedlog zakona u članku 3. stavak 2. točka 15.a) u definiciji velikog poduzetnika od javnog interesa sadrži brojku 5000 radnika kao kriterij, za razliku od objašnjenja navedenog u Ocjeni stanja Tablica 1. te članku 62. stavku 1. koje sadrže brojku 500 radnika.

Članak 3.stavak 2. točka 15. „a) zapošljava prosječno više od 5000 radnika tijekom poslovne godine u Republici Hrvatskoj“

U Ocjeni stanja, Tablica I. Prijedlog zakona definira da „veliki poduzetnici i matična društva velikih grupa koji su subjekti od javnog interesa i koji na datum bilance prelaze kriterij prosječnog broja zaposlenih od 500 imaju obvezu objaviti ESG report po novoj Direktivi za 2024. godinu. Ostali veliki poduzetnici imaju obvezu od 2025.

Članku 62. stavak „(1) Veliki poduzetnici koji su subjekti od javnog interesa i koji na datum bilance prelaze kriterij prosječnog broja od 500 radnika tijekom 2023.“

Obzirom na veliku razliku u kriteriju 5000 ili 500 radnika Prijedlog zakona nije konzistentan i vjerujemo da se radi o tipfeleru u članku 62. stavku 1. kao i u objašnjenju u Ocjeni stanja.

Članak 28. - Izvještaj o održivosti

U skladu s odredbama Prijedloga zakona, krajnje matično društvo je dužno izraditi i objaviti Izvještaj o održivosti uz financijske izvještaje te konsolidirani izvještaj o održivosti uz konsolidirane financijske izvještaje.

U svrhu smanjenja administrativnog i financijskog opterećenja, predlažemo da se uvede izuzeće kojim bi se omogućilo da krajnja matična društva, podatke o održivosti objavljuju isključivo u konsolidiranom izvještaju o održivosti.

Članak 28. stavak 12. - Izvještaj o održivosti

Predlažemo dopunu članka 28. stavka 12. novim stavcima c) i d), a da postojeće točke c) i d) postanu točke e) i f) na način da glasi:

(12) Odredbe ovoga članka ne primjenjuju se na:

a) UCITS fond kako je uređeno zakonom kojim se uređuju otvoreni investicijski fondovi s javnom ponudom

b) alternativni investicijski fond kako je uređeno zakonom kojim se uređuju alternativni investicijski fondovi

c) dobrovoljni mirovinski fond kako je uređeno zakonom kojim se uređuju dobrovoljni mirovinski fondovi

d) obvezni mirovinski fond kako je uređeno zakonom kojim se uređuju obvezni mirovinski fondovi

e) podružnicu poduzetnika sa sjedištem u drugoj državi članici ili trećoj zemlji, u Republici Hrvatskoj, kako je određeno propisima kojima se uređuju trgovačka društva

f) kreditnu uniju kako je uređeno zakonom kojim se uređuju kreditne unije.

Obrazloženje

U svrhu jednoznačnog tumačenja i primjene Prijedloga zakona, u iznimke od primjene ovog članka predlažemo uvrstiti dobrovoljni mirovinski fond i obvezni mirovinski fond.

Članak 30. – Izuzeće za društvo kći

Prema odredbama Prijedloga zakona, u slučaju kada društvo kći koristi svoje pravo na izuzeće od objave Izvješća o održivosti, dužno je objaviti internetsku poveznicu objavljenih konsolidiranih izvještaja o održivosti matičnog društva. Primjenom predložene odredbe bi se posljedično smanjili rokovi za izradu konsolidiranog financijskog izvještaja grupe za 3 mjeseca (rok za izradu konsolidiranog financijskog izvještaja je 30. rujan, a rok za izradu financijskog izvještaja je 30. lipnja).

Slijedom navedenog, predlažemo izmjenu članka 30. na način da se u izvještaju posloводства izuzetog društva kćeri isključivo navede tko objavljuje konsolidirano izvješće o održivosti.

Članak 36. stavak 3. – Provjera izvještaja o održivosti

Predlaže se izmijeniti članak 36. stavak 3. na način da glasi:

„(3) Zaključak iz stavka 1. ovoga članka može dati samostalni revizor ili revizorsko društvo **koje obavlja zakonsku reviziju godišnjih financijskih izvještaja, ali i drugi samostalni revizor ili revizorsko društvo, s kojim se takav angažman ugovori.**“

Obrazloženje

Smatramo da se iz članka 36. stavka 3. Nacrta Zakona može zaključiti da samo samostalni revizor ili revizorsko društvo koje ne obavlja reviziju godišnjih financijskih izvještaja može dati zaključak o usklađenosti izvještaja o održivosti, što nije u skladu s odredbama članka 1. CSRD Direktive, te se predlaže navedena promjena.

Članak 71. stavak 1. točka 1.

Predlaže se izmijeniti članak 71. stavak 1. točku 1. podtočke a) i b) na način da se broj 500 radnika zamijeni sa brojem **5000** radnika.

Obrazloženje

Delegiranom direktivnom je obveza izvještavanja za 2024. godinu predviđena za (i) Listane kompanije (s preko 500 zaposlenih) i subjekte od javnog interesa, te (ii) Banke i osiguravajuća društva.

Veliki poduzetnici s preko 500 zaposlenih nisu obuhvaćeni obvezom izvještavanja o održivosti za 2024. godinu već za 2025. g.

Zakon o računovodstvu (čl 3. st 2. toč. 15) predviđa da su subjekti od javnog interesa oni koji imaju 5.000 zaposlenih ili aktivu veću od 660 mil eura. Nasuprot tome, ova odredba (i odredbe čl 62. i 64. prijedloga ovog Zakona) nameće obvezu izvještavanja za velike poduzetnike koji imaju preko 500 zaposlenih koji nisu po bilo kojem drugom kriteriju svrstani u obvezu izvještavanja prema delegiranoj Direktivi već samo uslijed zakonske definicije velikog poduzetnika s određenom aktivom ili s preko 5.000 zaposlenih, što ih svrstava u subjekte od javnog interesa. Time je ovakvim zakonskim rješenjem značajno proširena skupina velikih poduzetnika koji moraju dodatno izvještavati već za 2024. godinu, umjesto za 2025. kako su mogli razumno predvidjeti da će morati.

Vjerujemo kako intencija predlagatelja Zakona nije bila nametnuti hrvatskim poduzetnicima značajno veću obvezu punih godinu dana ranije od one obveze koja bi se na njih odnosila prema delegiranoj Direktivi. Dodatno ukazujemo kako bi se ovakvim zakonskim rješenjem radilo o retroaktivno nametnutoj obvezi, obzirom da smo već u ožujku tekuće godine za koju bi se izvještaj morao raditi, neovisno o terminu same objave u 2025., a Zakon nije još ni stupio na snagu, što je protuustavno i protuzakonito. Stoga predlažemo u odredbama st .1 ovog članka 71., točke 1, podtočaka a) i b) broj 500 radnika zamijeniti s 5.000 radnika.

Članak 76. Razvrstavanje poduzetnika

Predlaže se izmijeniti članak 76. na način da glasi:

„Prema kriterijima iz **članka 3. stavka 2. točke 15. te** članka 5. i 6. ovoga Zakona poduzetnici će se razvrstati za poslovnu godinu koja počinje **1. siječnja 2024. i nadalje.**“

Obrazloženje

U članku 76. Prijedloga zakona predviđeno je da se novi kriterij za razvrstavanje poduzetnika primjenjuju za poslovnu godinu koja počinje 1. siječnja 2025. godine i nadalje. Smatramo da bi se novi kriterij za utvrđivanje veličine subjekata od javnog interesa te razvrstavanje poduzetnika trebali primjenjivati najkasnije za poslovne godine koje počinju 1. siječnja 2024. i nadalje, što je u skladu sa Delegiranom direktivom Komisije (EU) 2023/2775 od 17. listopada 2023. o izmjeni Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu prilagodbi kriterija veličine za mikro poduzeća te mala, srednja i velika poduzeća ili grupe (Tekst značajan za EGP) (S 21.12.2023.), koja je stupila na snagu 24. prosinca 2023.

Naime, u preambuli navedene Direktive alineja (6) utvrđeno je kako bi se poduzetnicima i grupama trebalo omogućiti da što prije imaju koristi od prilagođenih pragova te se stoga zakoni i drugi propisi koje je potrebno izmijeniti radi usklađenja s tom Direktivom trebaju primjenjivati najkasnije za financijske godine koje počinju 1. siječnja 2024. ili nakon tog datuma. Nadalje, određeno je da države članice mogu dopustiti poduzetnicima da te odredbe primjenjuju i ranije, odnosno za financijsku godinu koja počinje 1. siječnja 2023. ili nakon tog datuma. Stoga je primjena za poslovne godine koje počinju 1. siječnja 2024. ili nakon tog datuma, najkasniji mogući početak primjene novih kriterija za razvrstavanje.

Koordinatorica Povjerenstva

Mirela Bojić, v. r.